

קוטלר ושחורי ב"דון ז'ואן"
— ובני מוסר

אמנות

תמונת ילד מכסיקאי מצומק ורעב, אבל ב" קטלוג לא נאמר כי ילד זה מכסיקאי. אני יכולה לתאר לעצמי באיזה כאב לב יצאו מן התערוכה היהודים שביקרו בה, אחרי שכן הוצגה בפניהם דמותה של ישראל באמנות.

הציירים הנמנים על טובי הגרפיקאים בארץ, כמו שטיינהארט, גת, פינס, כץ, שלוש, פרץ ואחרים, המציגים בהצלחה רבה את אותן התמונות עצמן במוזיאונים הישראליים, בגלריות ובבתים פרטיים, ב" ארץ ומחוצה לה, נפגעו, מסרו גילוי דעת למספר יומנים. הם גם שאלו: "האם נקבע באיזה שהוא מוסד רשמי קו מדיני שלפיו יהיו ציירים בישראל רשאים להציג בעולם רק שינויים חדשים, מפעלי פיתוח וקלטתרים של אישים מכו-ססים מבחינת כלכלית?"

עידוד מניירורק. השבוע קיבלה מרגוט קלאונר מכתב מניירורק, הנוגד את גירסתה של גולדה מאיר: "שלוש גלריות, המוכרות כאן ציורים ישראליים, עושות הון. תמונה של רות שלוש, ל-משל, ילדה ואמא, נמכרה ב-1000 דולר. רות שלוש מבוקשת כאן מאוד, וכל ציור שלה זה מכרה של זהב".

בעקבות מכתב זה, טענה מרגוט קלאונר ברונז: "וזה אותה רות שלוש, שגברת מאיר מתאוננת עליה, מפני ש' אשה באחד מציוריה נושאת צרות עצים על ראשה! האם ישפיל הדבר אירו על הוא עם, כשאשה נושאת כד מים על ראשה?"

מחזורת מרגוט קלאונר ממוסקבה, דיווחה מיד לראש הממשלה לוי אשכול במכתב פרטי: "תערוכת הגראפיקה הישראלית במוסקבה זכתה להצלחה גדולה מאד. ביקרו בה כ-50,000 אלה איש, היו מודעות בכל העיר, ונכתבו כתבות עליה, גם בברית-המועצות וגם בארצות אחרות. דובר על כך ברדיו הסובייטי, וכמוכרן בקהל היהודי, בכתיבונסת וכזו, מוזיאון פוטקין רכש 15 תמונות מתוך 84, והרר שם הכללי היה מצויין, ביחוד מבחינה אמנותית, וזה בניגוד גמור לפירסומים בעיתונות הישראלית." ואילו על דברי הגנאי של משרד החוץ, הגיבה מרגוט קלאונר: "בכל הכנות, אינני יכולה ל-הבין, מדוע פעולותיו של האיגוד לקשרי תרבות הדיים עם ברית-המועצות, אינן זוכות לברכתו של משרד החוץ, ההגיון הפשוט שלי, כאזרחית ישראלית ופטרייה סית בלתי-מפלגתית, ואמר שקשרי תרבות מכל סוג הם לברכה, וביחוד קשרי תר-בות עם מעצמה עולמית כברית-המועצות, שהיחסים בינה לבין ישראל, במישורים אחרים, אינם תמיד מצוינים, ואשר יש עניין חיוני לעמוד איתה בקשר קבוע. אין כל צורך להיות מקורב לקומוניזם, כדי להבין אמת פשוטה זו..."

אך שרת החוץ נשארה בעמדתה. לגביה אין שום חשיבות לקשרי תרבות ואמנות, אם אלה אינם משרתים את גישה ה" אישית. בדומה לגישה הסובייטית הישנה, אין שום ערך לאמנות כשלעצמה. ה" קומיסר הפוליטי הוא הפוסק האחרון ב" ציור, כמו במוסיקה או בספרות.

תיאטרון

נואך ומלגרא

דון ג'ואן (התיאטרון הקאמרי, מאת מולייר, בימוי שמואל בונים, התפאורה אריה נבון, עברית נתן אלתרמן). הבמה העברית הוכיחה כבר שאינה מסוגלת ל" העלות את שייקספיר. עתה היא מוכיחה שאין היא מסוגלת להעלות את מולייר. דון ג'ואן הוא אחד המחזות היותר פרובלמטיים והפחות מושלמים של מו-לייר. הוא נכתב במשך שבועיים, נשאר לוקה בפגמים טכניים וספרותיים, למרות הכוח המצוי בו. מולייר, שנאלץ לגנוז את טרטיף, הסאטירה החריפה שכתב נגד הכמורה והאצולה, היה צריך למצוא מיד מחזה חדש ללהקתו, שנשארה מחוסרת עבודה.

הוא לקח את הסיפור של דון ג'ואן, שעבר כבר מספר גלגולים, כולם בהצלחה, עיבד אותו והפך אותו למחזה חדש, ש" בתוך הסממנים הקופתיים שלו נשארה חבויה סאטירה חריפה על אלה אשר אילצו אותו לגנוז את טרטיף.

ערכה של צביעות. דון ג'ואן של מולייר (עורך קוטלר) הוא צניקן, הרסני חסר מצפון וערמומי. הוא בורח מאשתו יחד עם משרתו, ברדפו אחר נערה אחרת, מבסיר לאשתו המצליחה לתפוס אותו ש" חייב עימה היו חטא, משום שחטף אותה מהמנור. הוא ממשיך לרדוף אחר הנערה החדשה, פוגש שתי בנות כפר, מבטיח לשתיהן נשואין, בורח מהן לאחר ש" קבוצת אנשים חמושים מחפשת אחריו. הוא חוזר לביתו, מלגלג על דברי ה" מוסר של אביו ועל נטיונותיה של אשתו להתזווית למוטב. הוא מעמיד פני חוזר בתשובה, ונואם נאום על ערכה של ה" צביעות. בסוף המחזה הוא נופל לגיהנום, משאיר אחריו תימרות עשן, ומשרת ה" מבכה את המשכורת החדשה שלא יקבל. דון ג'ואן יכול היה להיות מחזה אק-טואלי, שיש בו עניין, היום, אילו היה זוכה לבימוי טוב ולמישחק טוב. דון ג'ואן של קאמרי לא זכה לבימוי טוב, ואילו מישחקו הבינוני של קוטלר ומשח-קו הטוב של אברהם חלפי בתפקיד משר-תו, לא הספיקו כדי לחפות על החסרון.

ציור

אמנות גולדה

אל רשימת המדינאים, המנסים לפסוק הלכות בענייני אמנות, הצטרפה לאחרונה גם שרת החוץ הישראלית, כאשר הטיחה דברייגנאי חריפים על תערוכת הגראפיקה הישראלית במוסקבה, אשר אורגנה על-ידי האיגוד לקשרי תרבות הדיים עם ברית-המועצות. הדברים כחוננו בעיקר אל כתובתה של יושבראש האיגוד ומנהלת אולפני הרצליה מרגוט קלאונר, שנסעה עם התערוכה למוסקבה: "...וכי מה הראו שם ליהודי רוסיה כדמותה של ישראל החדשה? נשים סוחכות עצים על ראשן? ישישים וישישות, מעברות, סל-אמס", ריקוד קבצנים; אחד הציירים הציג

כשהולכתי 1:5 במערכה האחרונה, ראיתי שיש לי סיכוי, את הכדורים הקשים הוא לקח ואת הקלים הוא הפסיד; או שיחקתי לאט, החזקתי את הכדור במיגרש וניצחתי." הישגו של דודמן לא הועב על-ידי הפסדו לאנגלי מספר שניים, רובר טיילור (שכבר נוצח על-ידי דודמן לפני ארבע שנים). ה" נצחון על סגנסטר הוכיח כי דודמן יודע מהו טניס וכי חסר לו רק נסיון.

מספר אביו של האלוף הישראלי, וילי דודמן: "ללאור אין מתחרים כאן, לכן הוא יכול להתקדם כאן. בשביל להצליח בטניס צריכים לשחק הרבה. שני האמריקאים, ש" היו כאן בפסח במשך שבוע, שיחקו איתו רק פעם או פעמיים וזה לא מספיק. בכלל, לאור לא יוכל לשחק בפסח. מזה עשר שנים, שבפסח הוא תמיד מפסיד, אולי בגלל המצות. אבל אחר-כך הוא תמיד מנצח.

"הטניסאים הטובים בעולם הם כולם מק-צוענים המשחקים ללא הרף. רק כך אפשר להגיע למשהו. אני כבר 47 שנה מתעסק עם טניס, ואני רואה שבארץ אי-אפשר להגיע להישגים. אין תארים, אין מגרשים, אין מו-רים. רק אם לאור ישחק הרבה עם טניסאים טובים, הוא יוכל לנצח לעתים קרובות."

בדרך למקצוענות. הנצחון הגדול נתן לו תנופה גדולה. בעקבות נצחונו על סג-סטר הוא עומד להגשים חלום של כל טני-סאי, להשתתף לראשונה במשחקי וימבלדן בסוף יולי. דודמן התקבל למשחקים, ה" יצטרך אפילו לעבור את שלב המשחקים לא מוקדמים, אותו צריך בדרך כלל לעבור כל טניסאי אלמוני. דודמן ישתתף גם באליפות צרפת בפאריס — תחרות בה שואפים לשחק כ-500 טניסאים מהעולם כולו.

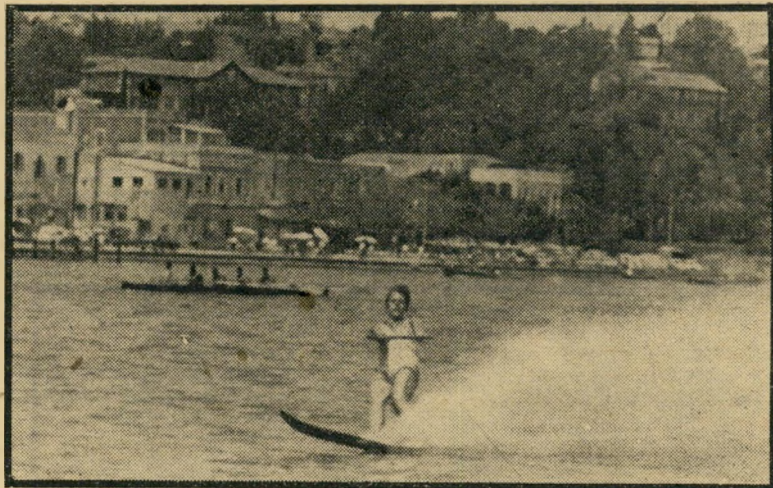
האלוף הישראלי, המשחק טניס מילדותו, החליט להמשיך ולהתקדם, החל השבוע חר-שב ברצינות על האפשרות להיפך לטניסאי

חרת הנוער כמו שהיא. צריך תמיד לראות מי טוב ומי לא. נצחונות באסיה זה לא הכל, זו רק ה" התחלה, אבל התחלה טובה. תמיד אמרתי שאנחנו יכולים גם לנצח — אני עוד זוכר שזה היה ככה כשאני שיחקתי בנבחרת.

מכתב אנונימי

רוב הקבוצות שטיפסו בשנים האחרונות אל הליגה הלאומית, ניסו להוכיח לקהל חובבי הכדורגל כי עלייתן לליגה העליונה לא היתה מיקרית, וחלק מהן אף הצליחו. רק לבית"ר תל-אביב לא האיר המול. לאחר שהקבוצה התל-אביבית, בעלת העבר המפואר, שיחקה כמה עונות בליגה א', עלה ברגליה לשוב אל הליגה העליונה. אולם שלא כאשר העולות החדשות, מודונבת בית"ר בתחית הטבלה, כשסכנת הנשירה מרחפת עליה. במצב דומה נמצאת הפועל ירושלים, שמשבר חמור פקר לאחרונה את שחקניה, בעקבות חילופי מאמנים.

על כן עורר מישחק הליגה האחרון בין בית"ר תל-אביב והפועל ירושלים עניין רב. אולם עוד לפני שריקת הפתיחה התברר ל" מרבית הצופים, שנכחו במגרש גני-גיל צר המידות, כי למשחק המכריע לא יהיה ערך ספורטיבי רב. שניים משחקני הקבוצה ה" ירושלמית — ויקטור מנצור ויהושע וורמי ברנד — לא הופיעו למישחק, טענו לאחר-מכן כי אזהרי בית"ר הזהירו אותם לבל יעזו להראות את פרצופם על המגרש. ויקטור מנצור, מעמודי התווך של הקבוצה הירושל-מית, טען כי יומיים לפני המישחק קיבל מכתב אנונימי שכלל כמה איומים, ואילו וורמברנד הסביר כי אלמוני צילצל אליו, איים כי אם ישחק השבת, לא יזכה לשוב חי. מההלי הקבוצה הירושלמית טענו השבוע

רות שיטרית בפעולה

— אל המקצוענות —

הישראלי המקצועני הראשון, כדי שיוכל ל" הקדיש את כל זמנו לכדור האצילים הלבן.

סקי-מים

נימפת הים

פעם היו רוכבים בארץ על אופניים, עם מימיה ותרמילי-גב. היום רוכבים על המים, עם ביקיני ומחליקים.

נכון שאין הרבה מים בארץ. יש קצת מים ב-אילת. קצת בים התיכון, וקצת בכינרת וב-מוביל. נכון גם שאין הרבה מחליקי סקי בארץ. רובם יודעים רק לשקוע בתוך ה" מים או להחליק על ראשי חבריהם. לעומת זאת יש מלכת סקי, ומספר גדול של מתלמדים העומדים להפיץ את הספורט הבינלאומי הזה בכל מימיה הטרטירוריאליים של ישראל.

למלכת הסקי של המדינה יש גוף של מל-כת יופי ושיער בלונדי קצר. קוראים לה שאפשר לעשות על המים.

עושה הכל. היא יודעת להחליק עליהם בגל אחת, ביד אחת, בלי ידיים, ובלי רג-ליים. היא יודעת לעשות כל מה שיוערים לעשות אלופי הסקי, אותם הנוסעים בחורף להרים ובקיץ לריביירה.

בשבוע של פסח, כשטבריה היתה בלאה תיירים וטיילים, היה כל העם הרב יורד יום-יום לכינרת, כדי לראות אותה עורכת מיפגני ראוה, ולהעריץ את הכישרון שלה. מסתבר שהגוף הזה, המחליק כלי-כך יפה על המים, הוא בן 28, נולד בגרמניה, עלה לארץ בשנת 1948, למד לרקוד כשהיה צעיר. הוא נטוי שמונה שנים לבן משפחת שיטרית, והוא כבר ילד שלוש בנות, שה-קטנה בינן היא בת שלושה.

כי הבית"רים ערכו נשחקניהם קבלת פנים חמה, אימו עליהם, ניסו, תוך כדי מהלך המישחק, להוציא אותם מכלל פעולה. הירושלמים פנו השבוע אל הנהלת ההת-אחדות לכדורגל, הגישו תלונה חריפה. אולם ספק אם מחאות מסוג זה עשויות לשים קץ להפקרות השוררת במגרשי הכדורגל.

טניס

אציל רמת-גני

נבחרת הטניס הישראלית, שהפסידה ב" שבוע שעבר, במסגרת משחקי גביע דיוויס, בשעור 1:4 נגד הנבחרת הבריטית, לא צו-רה כל תקות לפני צאתה. מומחה טניס אמר לפני תחילת המשחקים, כי צריך להפ-סיד הרבה פעמים עד שזועים פעם לנצח.

נראה כי עדיין לא מלאה מיכסת ההפסדים של טניסאי ישראל.

למרות ההפסד, הביאו התחרויות את אחד ההישגים הגדולים ביותר של הספורט ה" ישראלי. בעל הישג הוא ספורטאי צנום, גבוה, בעל פנים רציניות, המשחק ביד שמאל: אלעזר (לאורי) דודמן, 28, מרמת-גן. הוא גבר על הרקיסה האנגלית הראשו-נה, ומי שנחשב לאחד מעשרת הטניסאים הטובים בעולם, תקות אנגליה בספורט ה" לבן. מייק סגנסטר, דווקא האנגלי הפסיד במל עצביו הרופפים, לא יכול היה לעמוד במלח העצום של המשחק. דודמן, בקור-רוח של מי שאין לו מה להפסיד, ניצח, לאחר שילריבו היתה חסרה שלוש פעמים נקודה בודדת כדי לזכות.

אמר דודמן, עיף ונירגש, לאחר המשחק: "אף פעם לא חשבתי שאנצח. לאחר של-סגנסטר היתה חסרה רק נקודה בשביל ל" נצח, שמחתי שאני בכלל עוד משחק. רק